نگاه

عملکرد را باید در ظرف زمان سنجید

علی قنبری
کارشناس اقتصادی

دولت یازدهم پس از دولت‌های قانونمند و موفق در بحث رعایت نظم و قانون است. از آنجا که در مدت تصدی دولت از سوی حسن روحانی دو بودجه سالانه تدوین شده، فارغ از هرگونه مسایل پیرامونی، این برنامه‌ها طبق قوانین موجود در کشور در زمان مقرر تدوین و ارایه شده است.

اینکه یک دولت از نظر شکلی و زمانی پایبند به قوانین است، ناظر کیفیت کار نخواهد بود. علاوه بر رعایت وجه نخست، دولت یازدهم در حد توان خود به محتوا و کیفیت برنامه‌های توجه داشته است. بودجه سال ۹۳ اگرچه با نقدهایی همراه است اما نمی‌توان اشکال عمده‌ای به آن گرفت.

باید در نظر داشت که درآمدهای نفتی برهاختی قابل‌دسترس نیست و کشور با مشکلات عدیده‌ای مواجه است بنابراین نمی‌توان انتظار داشت یک دولت در چنین شرایطی برنامه‌ای عاری از هرگونه نقص ارایه دهد.

در برنامه با بهتر است بگوییم بسته خروج غیرتورمی را در کنه نیز می‌بینیم که سعی شده برنامه، جامعیت داشته و برای رفع مشکلات برنامه در کل گروه‌ها به شور با بخش خصوصی گذاشته شد. چیزی که در دولت قبل مشابه آن را هیچ‌گاه ندیده بودیم، اگر دولت آقای روحانی را با دولت قبل مقایسه کنیم؛ می‌بینیم که در دولت گذشته نه‌تنها با محتوا و کیفیت برنامه‌ها اهمیتی داده نمی‌شد بلکه دولت به شکل و ظواهر امر هم توجهی نداشت و بارها دیدیم که بودجه سالانه با تاخیر و در دقیقه ۹۰ به مجلس می‌رسید. دیدیم‌که دولت قبل به مجلس فرصتی برای بررسی جزییات نداشت و ناچار آن را بدون بررسی دقیق به تصویب می‌رساند.

بنابراین اینکه بودجه سالانه طبق ضوابط و در زمان مقرر، ارایه شده است از نظر من یک امر قابل‌تحسین بوده و به عنوان یکی از مزیت‌های دولت، قابل ذکر خواهد بود. بعد دوم قضیه یعنی توجه به محتوا و کیفیت برنامه‌ها هم این امر را به ما می‌نمایاند.

اما نکته‌ای که باید به آن توجه کرد این است که شاید دولت براساس انتظارات عمل نکرده یا نتوانسته یا اجرا نکرده باشد اما در عین‌حال، این است که ارزیابی‌ها در دستگاه‌های اجرایی در طول فعالیت‌ها، این است که دستگاه‌های اجرایی در طول یک دوره بتوانند به سمت تحقق اهداف خود حرکت کنند. این است که چیزی که ما به تازگی شنیدیم که می‌گفتند بودجه سال ۹۴ نیز در حال تدوین است.

دستگاه‌های اجرایی مختلف در حال برنامه‌ریزی و تدوین بودجه خود هستند و برنامه زمانی مشخصی برای تدوین و تلفیق بودجه در نظر گرفته شده است. بانک مرکزی بر اساس یک برنامه مشخص سیاست‌های پولی را اجرا می‌کند و این انضباط مالی دولت مشهود است.

شاخص‌های کلان اقتصادی از جمله تورم، نرخ بانک مرکزی، نرخ بیکاری، نرخ از بازرگانی خارجی و دیگر شاخص‌ها همه در حرکت کنترل شده‌اند. هیچ اتفاق استثنایی از تحقق بودجه که دولت تصمیمات خلق‌الساعه باشد، نگاهی به مجموع عملکرد دولت نشان می‌دهد در طول یک دوره، عملکرد برای پیشبرد عملکرد اقتصادی خود داده و دولت بر اساس عقل اقتصاد عمل می‌کند.

از زوایای متعددی می‌توان به این مساله نگاه کرد. در مجموع به نظر می‌رسد اینکه دولت بدبینی به واقعیت در دستور کشوری برای نظام تصمیم‌گیری کشور وجود دارد اما در عین‌حال، آن چیزی که به گمان من قابل‌اعتناست، این است که دستگاه‌های اجرایی در دستگاه‌های اجرایی در طول فعالیت‌ها